

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı:1999/24 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2008/69

Karar Günü:29.4.2008

R.G. Tarih-Sayı:17.05.2008-26879

I- MALİ DENETİMİN KONUSU

Millet Partisi'nin 1998 yılı kesinhesabının incelenmesidir.

II- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 16. maddesi uyarınca, Mustafa BUMİN, Samia AKBULUT, Sacit ADALI, Ali HÜNER, Fulya KANTARCIOĞLU, Aysel PEKİNER, Mahir Can ILICAK, Rüştü SÖNMEZ, Ertuğrul ERSOY, Tülay TUĞCU ve Ahmet AKYALÇIN'ın katılımıyla 17.5.2001 gününde yapılan ilk inceleme toplantısında;

Millet Partisi 1998 yılı kesinhesabına ilişkin dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine oybirliğiyle karar verilmiştir.

III- ESASIN İNCELENMESİ

Parti'nin Anayasa Mahkemesi'ne verdiği 1998 yılı kesinhesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren esas inceleme raporu, Anayasa ve 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerde Millet Partisi Genel Merkezi ile il örgütlerinin 1998 yılı gelirleri toplamının 28.407.541.429.- TL ve giderleri toplamının 27.793.438.793.- TL olduğu, 614.102.636.- liranın nakit mevcudu olarak 1999 yılına devrettiği anlaşılmaktadır.

A- Gelirlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Gelirleri

Parti Genel Merkezi'nin 1998 yılı gelirleri toplamı 7.848.577.172.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 3.000.000.000.- lirası aidat gelirleri, 4.800.000.000.- lirası bağış, 816.092.-lirası diğer gelirler, 47.761.080.- lirası 1997 yılından devreden kasa ve banka mevcudundan oluşmaktadır.

1998 yılı için 2820 sayılı Yasa'nın 66. maddesine göre yasal bağış sınırı 50.000.000.- TL olup, söz konusu yılda yasal bağış sınırı aşılmıştır.

Millet Partisi Genel Merkezi'nin 1998 yılı defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan incelemede, aşağıda belirtilenler dışındaki gelirlerinin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

Esas Sayısı:1999/24 (Siyasî Parti Malî Denetimi)
Karar Sayısı:2008/69

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 66. maddesinin ikinci fıkrasında '*Yukarıdaki fıkranın dışında kalan gerçek ve tüzel kişilerin her birinin bir siyasi partiye aynı yıl içerisinde ellimilyon liradan fazla kıymette aynı ve nakdi bağışta bulunması yasaktır.*' denildikten sonra 76. maddesinin birinci fıkrasında '*Bu Kanunun bağışlarla ilgili hükümlerine aykırı olarak bağış kabul ettiği Anayasa mahkemesince tespit edilen siyasi partilerin, 66 ncı maddenin birinci ve üçüncü fıkralarına aykırı şekilde elde ettikleri gelirlerin tamamının Hazineye irad kaydedilmesine,taşınmaz malların Hazine adına tapuya tesciline;aynı maddenin ikinci fıkrasında belirtilen miktarlardan fazla gelirlerle taşınmaz malların bu fıkra da belirtilen miktarı geçen kısmının karşılığının Hazineye irad kaydedilmesine karar verilir.*' şeklinde düzenleme yapılmıştır. 1998 yılı için bir kişinin bağış yapabileceği miktar 50.000.000.- TL olarak belirlendiğinden, bu tutarı aşan bağışların Hazine'ye irad kaydedilmesi gerekir. Parti'nin 1998 yılında bağış olarak kabul ettiği ve Genel Merkez kesinhesabında yer alan toplam 2.350.000.000.- liralık bağış gelirin Kanun'un 66. maddesinde belirtilen bağış sınırını aştığı görülmüştür.

Parti Genel Merkezi'nce 2820 sayılı Yasa'nın 66. maddesine aykırı olarak elde edilen toplam 2.350.000.000.- lira tutarındaki bağış geliri karşılığı malvarlığının aynı Yasa'nın 76. maddesi uyarınca Hazine'ye gelir kaydedilmesine karar verilmiştir.

2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 116. maddesinde '*Bu Kanunun 66 ncı maddesi hükümlerine aykırı olarak bağışta bulunan kimse ve bağışı kabul eden parti sorumlusu, altı aydan bir yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.*' denildiğinden, Yasa'ya aykırı olarak bağışta bulunan kimseler ile bağışı kabul eden parti sorumluları hakkında gerekli yasal işlemlerin yapılabilmesi için Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulması gerektiği sonucuna varılmıştır.

Bağışlarla İlgili Tablo

Bağış Yapanın Adı Soyadı	Bağış Makbuzunun Tarih ve Nosu	Bağış Tutarı	Bağış sınırını aşan Tutar	Bağışı Kabul eden sorumlu ve Görevi
Ufuk Zencirkıran	3.1.1998/11701	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
İsa Keleş	19.1.1998/11702	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Ramazan Özen	1.2.1998/11703	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Hayrullah Başer	2.3.1998/11704	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)

Esas Sayısı:1999/24 (Siyasî Parti Malî Denetimi)**Karar Sayısı:2008/69**

Sami Gönen	22.3.1998/11705	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Hacı Ali Özdemir	1.4.1998/11706	100. 000.000.	50. 000.000.	Ufuk zincirkıran (Genel Muhasip)
İbrahim Kumaş	1.5.1998/11707	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
M. ferit Edibali	4.6.1998/11708	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Şazeli Çügen	25.6.1998/11709	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Recep Sazan	25.6.1998/11710	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Hüsnü Çatal	15.7.1998/11711	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Mehmet Emrullahoğlu	23.7.1998/11712	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Nejat Cebeci	25.8.1998/11713	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Abidin Memili	10.9.1998/11714	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Filiz Edibali	25.9.1998/11715	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)

Esas Sayısı:1999/24 (Siyasî Parti Malî Denetimi)**Karar Sayısı:2008/69**

Hasan Ayhan	10.10.1998/11716	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Latif Ural	10.10.1998/11717	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Abdullatif Metin	10.10.1998/11718	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Mesut Şimşek	10.10.1998/11719	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Ahmet Kara	10.10.1998/11720	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Yusuf Coşkun	10.10.1998/11721	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Ömer Baysan	10.10.1998/11722	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Y. Bahri Civelek	10.10.1998/11723	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Asiye Kulakoğlu	10.10.1998/11724	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Abdülkadir Hasbek	10.10.1998/11725	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Edibe Atlı	13.10.1998/11726	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)

Esas Sayısı:1999/24 (Siyasî Parti Malî Denetimi)**Karar Sayısı:2008/69**

Emine Keleş	13.10.1998/11727	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
D. Selim Ersoy	13.10.1998/11728	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Adnan Atlı	13.10.1998/11729	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Ali Ülker	13.10.1998/11730	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Hasan Akçay	13.10.1998/11731	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Osman Aslan	25.10.1998/11732	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Ali Özkan	25.10.1998/11733	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Kezban Ay	25.10.1998/11734	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Fatma Özdemir	25.10.1998/11735	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Tahsin Serdaroğlu	25.10.1998/11736	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Aykut Edibali	25.10.1998/11737	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)

Esas Sayısı:1999/24 (Siyasî Parti Malî Denetimi)**Karar Sayısı:2008/69**

Nurettin Dursun	25.10.1998/11738	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Rabia Zincirkıran	25.10.1998/11739	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Emine Kumaş	25.10.1998/11740	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Safiye Çatal	25.10.1998/11741	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Kezban Çügen	26.10.1998/11742	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Hatice Çakmak	26.10.1998/11743	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Nurşen Yılmaz	26.10.1998/11744	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Nurettin Kulakoğlu	26.10.1998/11745	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Abdurrahman Önder	26.10.1998/11746	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)
Ali Ünal	1.11.1998/11747	100. 000.000.	50. 000.000.	Hacı Ali Özdemir (Genel Sekreter)

Toplam 2.350.000.000.-TL**2- İl Örgütleri Gelirleri**

Parti il örgütlerinin gelirleri 20.558.964.257.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 6.616.611.000.- lirası aidat gelirleri, 13.277.212.589.- lirası bağış, 294.800.000.- lirası diğer gelirler ve 370.340.668.- lirası ise 1997 yılından devreden nakit mevcudundan oluşmaktadır.

İl örgütlerinin 1998 yılı kesinhesap çizelgelerinin gelir bölümü üzerinde yapılan incelemede, gelirlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

B- Giderlerin İncelenmesi

1- Genel Merkez Giderleri

Parti Genel Merkezi'nin 7.751.860.914.- TL olarak gösterilen giderlerin tamamı genel giderlerden oluşmaktadır.

Parti Genel Merkezi'nin 1999 yılına devreden kasa ve banka mevcudu 96.716.258.- liradır.

Millet Partisi Genel Merkezi'nin 1998 yılı defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2- İl Örgütleri Giderleri

Parti il örgütlerinin giderleri 20.041.577.879.- TL olarak gösterilmiştir.

Bunun 16.430.505.679.- lirası genel giderler, 183.514.000.- lirası demirbaş giderleri ve 3.427.558.200.- lirası diğer giderlerden oluşmaktadır.

Parti il örgütlerinin 1999 yılına devreden kasa ve banka mevcudu 517.386.378.- liradır.

Parti'nin il örgütlerinin 1998 yılı kesinhesap çizelgelerinin gider bölümü üzerinde yapılan incelemede, giderlerin 2820 sayılı Yasa'ya uygun olduğu görülmektedir.

C- Parti Mallarının İncelenmesi

Parti'nin 1998 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan incelemede taşınmaz mal ediniminin olmadığı anlaşılmaktadır.

Parti'nin 1998 yılı içinde edindiği 183.514.000.- TL tutarındaki taşınır malın Kanuna uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

IV- SONUÇ

Millet Partisi'nin 1998 yılı kesinhesabının incelenmesi sonucunda;

1- Parti'nin 1998 yılı kesinhesabında gösterilen 28.407.541.429.- TL gelir ve 27.793.438.793.- TL gider ile 614.102.636.- TL nakit devrinin eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'na uygun olduğuna,

2- Parti Genel Merkezince 2820 sayılı Kanun'un 66. maddesine aykırı olarak elde edilen toplam 2.350.000.000.- TL (2.350.-YTL) tutarındaki bağış geliri karşılığı malvarlığının aynı Kanun'un 76. maddesi uyarınca Hazine'ye gelir kaydedilmesine,

Esas Sayısı:1999/24 (Siyasî Parti Malî Denetimi)

Karar Sayısı:2008/69

3- 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanunu'nun 116. maddesine aykırı bağışta bulunan ile bağışı kabul eden parti sorumluları hakkında Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulunulmasına,

29.4.2008 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI
Üye	Üye	Üye
Fulya KANTARCIOĞLU	Ahmet AKYALÇIN	Mehmet ERTEN
Üye	Üye	Üye
A. Necmi ÖZLER	Serdar ÖZGÜLDÜR	Şevket APALAK
Üye		Üye
Serruh KALELİ		Zehra Ayla PERKTAŞ